

Streszczenie. Katecheza VI. Ks. Jan Orzeszyna. Duch Święty udoskonala wiarę przez dar rozumu.

„Raczej więc dać Twemu słudze serce rozumne do sądzenia Twego ludu i rozróżniania dobra od zła” (1 Krl 3,9).

Właściwe posługiwanie się rozumem prowadzi człowieka do rozumnych decyzji i wyborów. Konsekwencją racjonalnego myślenia jest mądre działanie, w którym uwzględnia się cel do którego się dąży oraz system wartości, którym się kieruje, przy osiąganiu danego celu. Z rozumnością człowieka wiąże się jeden z siedmiu darów Ducha Świętego, jakim jest rozum. Chodzi tu o łaskę, którą może tchnąć jedynie Duch Święty i który wzbudza w chrześcijaninie zdolność wyjścia poza zewnętrzny aspekt rzeczywistości i poznania głębi myśli Boga oraz Jego planu zbawienia. Człowiek rozumem poznaje i rozróżnia prawdę od fałszu. Z pomocą rozumu człowiek poznaje, co jest moralnie dobre, a co złe. Efektem działania rozumu jest także każdorazowy akt wiary, poprzez który przyjmuje on pewne prawdy tylko dlatego, że są objawione. Dar rozumu sprawia, że człowiek bez wahania poddaje się Duchowi Świętemu w celu lepszego i bardziej pogłębionego zrozumienia prawd objawionych.

Papież Franciszek podaje, że dar rozumu sprawia, że człowiek rozumie nadprzyrodzone sprawy, tak jak pojmuje je Bóg, z inteligencją Boga. Jezus właśnie dlatego zesłał Ducha Świętego, aby wszyscy Jego uczniowie mieli ten dar, aby mogli pojmować sprawy tak, jak widzi sam Bóg. Dar rozumu potrzebny jest, aby odczytać Bożą wolę względem siebie, czyli to, w jaki sposób należy żyć. Umożliwia też rozumienie Bożego słowa i przyjęcie objawienia. Dar rozumu pozwala człowiekowi zrozumieć to, co w sakramentach najważniejsze, choć niewidzialne. Pozwala uznać strukturę i misję Kościoła – odróżnić to, co ludzkie, od tego, co boskie. Człowiek wierzący pozwala się wtedy pouczać Duchowi Świętemu w środowisku Kościoła. Dar rozumu jest ściśle związany z wiarą. Gdy Duch Święty mieszka w ludzkim sercu i oświeca jego umysł, to pozwala mu wzrastać z dnia na dzień w rozumieniu tego, co Pan powiedział i uczynił. Sam Jezus zaś mówi uczniom: *„Poślę wam Ducha Świętego, który sprawi, że zrozumiecie wszystko, czego was nauczyłem”* (J 14,26).

Dar rozumu jest szczególnie potrzebny nauczycielom i głosicielom Bożych prawd oraz kierownikom duchowym. Umożliwia on bowiem proste i jasne przedstawienie prawd, nawet najtrudniejszych i najbardziej złożonych.

Zaprzeczeniem daru rozumu jest tzw. zaślepienie umysłu i zatwardziałość serca. U ich źródeł znajduje się najczęściej zła wola, która nie chce widzieć, albo też

zbytne przywiązanie do rzeczy tego świata, które uniemożliwiają wzniesienie się do sfery ducha.

Dar rozumu łączy się ściśle z trzecim błogosławieństwem, czyli z czystością serca. Serce w Biblii jest siedliskiem nie tylko uczuć, ale i myśli. Pod wpływem daru rozumu czysta staje się także wyobraźnia człowieka. Dar rozumu zawiera w sobie podobne treści co dar mądrości, jednak kładzie większy akcent na wrodzoną człowiekowi zdolność rozróżniania między prawdą a kłamstwem, dobrem a złem. Jeśli ludzki umysł jest ukierunkowany na Boga wówczas człowiek bez przeszkód wyznaje, że Bóg jest Panem jego życia.

Dar rozumu ma duże znaczenie dla rozwoju życia wewnętrznego: oczyszcza z grzechów i złych przyzwyczajeń, po nim następuje oświecenie przez Boga do zrozumienia Jego planów i Jego woli, a w konsekwencji dochodzi się do zjednoczenia, które jest niekończącym się procesem pogłębiania związku miłości Boga z człowiekiem.

Dar rozumu sprawia, że chrześcijanin uświadamia sobie, co jest jego ostatecznym celem w życiu – życie wieczne.

„Przyjdź, Duchu Świąty i nasz ograniczony rozum napełnij Twoim darem rozumu...”